

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Charsznica za 2024 r.

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 399 z późn. zm.) do zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. i została sporządzona zgodnie z zakresem określonym w art. 9tb ust. 1 w/w ustawy.

Celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Charsznica, w tym możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, a także potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, kosztów poniesionych w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Przy sporządzaniu Analizy opierano się również o dokumenty o charakterze strategicznym, tj:

- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2023-2028 w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów przyjętego uchwałą nr LXXXI/1191/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 marca 2024 roku,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 przyjęty uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 roku. (M. P. Z 2023 r., poz. 702),
a także ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, tj.:
- Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie Katalogu odpadów (Dz. U. 2020 r., poz. 10),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (Dz. U. z 2023 r., po. 56).

Zagadnienia ogólne

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 w związku z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 399), gdzie określony został wymagany zakres tego dokumentu.

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym Sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez Gminę, na podstawie art. 9q w/w ustawy, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Małopolskiego oraz Małopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do końca marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy. Termin sporządzenia niniejszej analizy określono na dzień 30 kwietnia 2025 r.

Zgodnie z art. 6c ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane do zagospodarowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Charsznica zostały objęte nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej, są zobowiązani do zawarcia umowy na odbieranie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Charsznicy.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uchwalonym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Charsznica wszystkich mieszkańców gminy obowiązuje nakaz segregacji odpadów. W 2024 roku odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i ich zagospodarowanie realizowała firma Remondis Sp. z o.o., Oddział w Częstochowie ul. Radomska 12 32-200 Częstochowa, Zakład w Ogrodzieńcu, która została wybrana w trybie ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Umowa Nr 288/23 z dnia 27 grudnia 2023 r. z firmą zawarta została na okres od dnia 17.01.2024 r. do dnia 31.12.2024 r.

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez: 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej – przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

Na terenie Gminy Charsznica aktywnie działały w roku 2024 sześć z trzynastu wpisanych do Rejestru działalności Regulowanej firmy odbierające odpady komunalne tak z nieruchomości zamieszkałych (objętych systemem), jak i od pozostałych podmiotów.

Pozostałe firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej w 2024 roku nie świadczyły usług wywozu odpadów z terenu gminy Charsznica.

Firma Remondis Sp. z o.o. ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa w trybie przetargu nieograniczonego wygrała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Charsznica na rok 2024. Zgodnie z zapisami ustawowymi firma rozlicza się z gminą za tonę odebranych odpadów komunalnych. Cena za tonę odebranych odpadów z PSZOK w 2024 roku opiewała na kwotę 864,00 zł brutto, zmieszanych odpadów komunalnych, i odpadów ulegających biodegradacji opiewała w 2024 roku na kwotę wynosiła 829,44 zł brutto natomiast odpadów segregowanych 1004,40 zł brutto.

Gmina Charsznica prowadziła kampanię edukacyjną dotyczącą odpowiedniego segregowania odpadów. Mieszkańcy Gminy Charsznica zostali poinformowani poprzez ulotki kolportowane do każdego z domów, stroną internetową Urzędu Gminy jak należy segregować odpady i do worków o jakiej kolorystyce należy wrzucać poszczególne frakcje odpadów.

Istotnym uzupełnieniem systemu mającym na celu zapewniać odbieranie od mieszkańca odpadów, które są problematyczne i które nie są zabierane przez głównego operatora systemu

(np. elektroodpady, tekstylia, zużyte opony) jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Na terenie Gminy Charsznica działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się na ul. Żarnowieckiej 3 w Miechowie-Charsznicy.

Mieszkańcy mieli również możliwość wrzucać zużyte baterie do pojemnika znajdującego się w Urzędzie Gminy Charsznicy lub do pojemników na zużyte baterie znajdujących się placówkach oświatowych oraz innych obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy Charsznica.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Charsznica nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz składowania pozostałości z sortowania odpadów.

W roku 2024 zgodnie z danymi pochodzącymi ze sprawozdań od przedsiębiorców, odpady odbierane z terenu gminy Charsznica trafiły do następujących Instalacji Regionalnych:

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne o kodzie 200301:

- Zakład Gospodarki Komunalnej „BOLESŁAW” Sp. z o.o. - Instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów,
- MIKI Recykling Sp. z o.o. - instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- Remondis Kraków Sp. z o.o. - Instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów,
- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Zawierciu,

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania o kodzie 191212, 190599:

- Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. Balin, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- Cofinco Poland Sp. z o. o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- Składowisko Odpadów dla Miasta Zawiercie;
- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ujkowie Starym;
- Usługi Transportowe i Handel Zdzisław Dąbrowski Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- PWK Górna Odra Sp. z o.o. Składowiska odpadów komunalnych w Tworkowie;
- Składowisko odpadów "za rzeką Białą"; Grupa Azoty Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o.;
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Sosnowcu Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
- Sobreko Sp. z o.o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Odpady zielone pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów oraz odpady kuchenne mieszkańcy zagospodarowali na kompostownikach.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na terenie Zakładu Usług Komunalnych, ul. Żarnowiecka 3, wyposażony został w dwie wiaty stalowe i pojemniki:

- 1 szt. – odpady elektryczne i elektroniczne – Kp-7 –odkryty,
- 1 szt. – zużyte opony - Kp-7–odkryty ,
- 1 szt. – odpady wielkogabarytowe (meble, dywany, wykładziny, itp.) - Kp-7–odkryty,
- 1 szt. – tworzywa sztuczne - 1100 l,
- 1 szt. - odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpad komunalny - o pojemności - Kp-7 – odkryty,
- 1 szt. - tekstylia i odzież - Kp-7 – zakryty,
- 1 szt. - odpady niebezpieczne -1100 l,
- 1 szt. - przeterminowane leki – 120 l,
- 1 szt. - chemikalia – 240 l,
- 1 szt. - odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gosp. domowych tj. igły, strzykawki - 120 l,
- 1 szt. - zużyte baterie i akumulatory – 240 l.

PSZOK czynny był w 1,2,3 piątek oraz 4 sobotę miesiąca i zbierane były następujące rodzaje odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych (nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Charsznica): odpady elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe (meble, dywany, wykładziny, itp.), tworzywa sztuczne, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpad komunalny, tekstylia i odzież, przeterminowane leki, chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych tj. igły, strzykawki, zużyte baterie i akumulatory. Zadanie tworzenia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych jest zadaniem obligatoryjnym wyznaczonym zapisem art. 3 ust. 2 pkt. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3. Liczba mieszkańców.

Liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 7066 osób.

Systemem gospodarowania odpadami na podstawie złożonych deklaracji ustalających płatność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi objęto 6414 mieszkańców.

W 2024 roku nie było prowadzone żadne postępowanie zmierzające do ustalenia obowiązku uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych.

W roku 2024 zebrano **382** sztuk deklaracji (w tym deklaracje zmieniające stan mieszkańców na nieruchomości).

W wyniku weryfikacji ilości gospodarstw domowych na podstawie ewidencji ludności stwierdzono, że wszystkie zamieszkałe gospodarstwa domowe zostały objęte systemem wywozu i zagospodarowania odpadów z terenu gminy.

Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika z tego, że wielu studentów, uczniów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania.

Podobna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają na stałe poza terenem gminy.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Ilość odpadów komunalnych w niniejszej Analizie, podano na podstawie sprawozdań rocznych złożonych przez firmy odbierające/zbierające odpady. W roku bieżącym przedsiębiorcy po raz kolejny składali swoje sprawozdania za pomocą informatycznego

ogólnopolskiego systemu BDO (Baza Danych o Produktach i Opakowaniach oraz Gospodarowaniu Odpadami).

Masa wytworzonych odpadów zależy od czynników ekonomicznych i społecznych min. zamożności, standardu życia ludzi, a także od rodzaju obszaru, na którym są wytwarzane, gęstości zaludnienia, typu zabudowy. Mieszkańcy gminy Charsznica zagospodarowali część odpadów komunalnych we własnym zakresie np. odpady kuchenne ulegające biodegradacji w przydomowych kompostownikach lub pokarm dla zwierząt. W związku z powyższym, gmina nie dysponuje danymi dotyczącymi ilości wytwarzanych odpadów tylko odebranych.

W roku 2024 zgodnie z danymi pochodzącymi ze sprawozdań przedsiębiorców, łączna ilość wytworzonych na terenie Gminy Charsznica odpadów komunalnych to: 1588,11 Mg.

Ogólna ilość odebranych/zebranych i zagospodarowanych (unieszkodliwionych) odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Charsznica w roku 2024 kształtowała się następująco:

• opakowania z papieru i tektury o kodzie 150101	- 9,0700 Mg
• opakowania z tworzyw sztucznych o kodzie 150102	- 216,2400 Mg
• zmieszane odpady opakowaniowe o kodzie 150106	- 52,8600 Mg
• opakowania ze szkła o kodzie 150107	- 162,0900 Mg
• zużyte opony o kodzie 160103	- 16,9500 Mg
• zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	- 3,110 Mg
• odpady zmieszane o kodzie 200301	- 934,2200 Mg
• odpady wielkogabarytowe o kodzie 200307	- 126,6700 Mg
• urządzenia zawierające freony o kodzie 200123*	- 6,500 Mg
• zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające	
• niebezpieczne składniki o kodzie 200135*	- 4,4200 Mg
• zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 o kodzie 20 01 36	- 8,7800 Mg
• Odzież 20 01 10	- 4,8800 Mg
• Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 200201	- 41,3600 Mg

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

• odpady zmieszane o kodzie 200301	- 0,0 Mg
• odpady zielone o kodzie 200201	- 0,0 Mg
• pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	
• o kodzie 191212	- 109,9876 Mg
• o kodzie 190599	- 307,0530 Mg
• pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania o kodzie 191212	- 14,03 Mg

W roku sprawozdawczym 2024 z przydomowych kompostowników skorzystało 2617 osób w zabudowie jednorodzinnej. Łącznie wytworzyły one 457,7958 Mg kompostu (dane wg złożonych ankiet), który został wliczony do poziomu odzysku i recyklingu odpadów i podwyższył tym samym poziom osiągnięty przez Gminę Charsznica.

5. Osiągnięte poziomy recyklingu

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji - **4,91 %** jednak nie określono nadal maksymalnego poziomu składowania tych odpadów dla roku 2024 roku dlatego nie można określić, czy poziom został osiągnięty, czy też nie.

Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2024 roku wyniósł **45,84 %**

Na podstawie art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399) Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo za rok 2024.

Zgodnie z w/w Rozporządzeniem Gmina Charsznica w 2024 roku osiągnęła wymagany prawem, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla gminy Charsznica będzie wymagane położenie dużego nacisku na zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, która mówi, że odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

6. Koszty poniesione w związku z obsługą systemu w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości ponosili na rzecz Gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata ta uiszczana była od gospodarstwa domowego, a jej wysokość zróżnicowana była w zależności od ilości osób zamieszkujących nieruchomość. W 2024 roku obowiązywała stawka opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi na jednego mieszkańca w kwocie 22,00 zł m-c.

7. Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2024 roku kształtowały się następująco:

- wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **1 715 515,02 zł**,
- zaległości na dzień 31.12.2024 r. wynoszą: **260 571,38 zł (60 074,00 zł odsetki)**,
- nadpłaty na dzień 31.12.2024 r. wynoszą: **43 419,68 zł**,

Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami wynoszą: **1 932 666,72 zł**

8. Koszty obsługi systemu :

Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy zapłacono firmie Remondis Sp. z o. o. ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa kwotę w wysokości: **1 137 908,89 zł**.

Koszty administracyjne: w tym: aktualizacja programu komputerowego, materiały biurowe w 2024 roku wyniosły **509 706,68 zł**.

WÓJT GMINY
Tomasz Kościelniak

